DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2026.09(209).21

Притула О. Л.
доктор філософських наук, доцент
Запорізький національний університет,
ORCID: *https://orcid.org/0000-0001-8800-8207*
Зубов В.О.
доктор філософських наук, професор
майстер спорту міжнародного класу,
Класичний приватний університет,
ORCID: *https://orcid.org/0009-0009-7082-8747*
Кризський Ю. Ю.
аспірант, Національний університет фізичного виховання і спорту України,
президент ГО «Українська федерація крикету»
ORCID: *https://orcid.org/0009-0001-4607-6807*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИКЕТУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ

У статті проаналізовано сучасний стан і перспективи розвитку крикету в Україні в контексті інтеграції до світового спортивного простору. Розглянуто особливості становлення крикету в Україні, діяльність Української федерації крикету та сучасні тенденції розвитку цього виду спорту. Обґрунтовано його значення для розвитку дитячо-юнацького, студентського, ветеранського й інклюзивного спорту. Визначено потенціал адаптивного крикету як засобу фізичної, психологічної та соціальної реабілітації ветеранів і осіб з інвалідністю. Запропоновано поетапну дорожню карту розвитку крикету, що передбачає удосконалення системи управління, розвиток спортивної інфраструктури, підготовку кадрів та розширення міжнародної співпраці. Окреслено перспективи інтеграції України до світової системи крикету через співпрацю з International Cricket Council (ICC) та European Cricket Network (ECN). Зроблено висновок про те, що реалізація запропонованих заходів сприятиме популяризації крикету та зміцненню міжнародного авторитету України.

Ключові слова: *крикет; розвиток спорту; спортивна політика; Україна; дитячо-юнацький спорт; студентський спорт; інклюзивний спорт; ветеранський спорт; спортивна дипломатія.*

Oleksandr Prytula, Vadym Zubov, Yurii Kryzhskyi. Prospects for the development of cricket in Ukraine at the current stage. *The article examines the current state and prospects for the development of cricket in Ukraine within the context of integration into the global sports community. It analyzes the establishment of cricket in Ukraine, the activities of the Ukrainian Cricket Federation, and current development trends. The study highlights the importance of cricket for youth, university, veteran, and inclusive sports, as well as its potential for the physical, psychological, and social rehabilitation of war veterans and persons with disabilities. A phased roadmap for cricket development is proposed, including improvements in governance, sports infrastructure, coach and official education, and international cooperation. The prospects for Ukraine's integration into the global cricket system through cooperation with the International Cricket Council (ICC) and the European Cricket Network (ECN) are outlined. It is concluded that the proposed measures will promote cricket, strengthen Ukraine's international reputation, and contribute to the development of the national sports system.*

Keywords: *cricket; sports development; sports policy; Ukraine; youth sports; university sports; inclusive sports; veteran sports; sports diplomacy.*

Вступ. Світовий спорт характеризується активною інтеграцією національних спортивних систем і поширенням нових видів спорту. Одним із них є крикет, який за останні десятиліття став одним із найпопулярніших видів спорту у світі та після включення до програми літніх Олімпійських ігор 2028 року отримав новий імпульс для розвитку [1; 2].

Для України крикет є відносно новим видом спорту, що перебуває на етапі організаційного становлення. Водночас європейська інтеграція, міжнародне спортивне співробітництво та зростання кількості представників країн, де крикет є традиційним видом спорту, створюють сприятливі умови для його популяризації. Членство понад 100 держав у Міжнародній раді крикету відкриває перспективи для активнішої інтеграції України до світової спортивної спільноти.

В умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення розвиток крикету набуває додаткового соціального значення. Він може сприяти розширенню можливостей для фізичної активності населення, розвитку молодіжного, ветеранського та інклюзивного спорту, зміцненню міжнародних спортивних зв'язків і популяризації здорового способу життя. Разом із тим ефективний розвиток цього виду спорту потребує наукового обґрунтування організаційних, кадрових і нормативно-правових засад.

Мета статті – проаналізувати сучасний стан розвитку крикету в Україні, визначити перспективні напрями його популяризації та обґрунтувати шляхи інтеграції до національної системи фізичної культури і спорту з урахуванням міжнародного досвіду.

Аналіз наукових досліджень. Попри стрімке зростання популярності крикету у світі, проблематика його розвитку в Україні залишається недостатньо дослідженою. Наявні наукові праці здебільшого висвітлюють окремі

аспекти організації спортивної діяльності, тоді як комплексний аналіз сучасного стану, проблем і перспектив розвитку крикету з урахуванням організаційних, освітніх, соціально-економічних та міжнародних чинників практично відсутній. Це зумовлює необхідність подальших наукових досліджень.

Основними джерелами інформації про розвиток крикету в Україні є матеріали спортивних федерацій, профільних інтернет-ресурсів і засобів масової інформації, тоді як кількість наукових публікацій залишається обмеженою.

Окремі питання історії крикету, техніко-тактичної підготовки спортсменів і його освітнього потенціалу досліджували І. Скрипченко та Рам Мохан Сінг. Автори обґрунтовують доцільність інтеграції крикету до системи фізичного виховання та професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі фізичної культури і спорту [3, с. 10].

Про зростання наукового інтересу до цього виду спорту свідчить також поява дипломних і кваліфікаційних робіт у закладах вищої освіти України за спеціальностями «Фізична культура і спорт» та «Журналістика» [4, с. 11–14].

Отже, розвиток крикету в Україні перебуває на початковому етапі наукового осмислення. Це актуалізує необхідність комплексних досліджень його організаційних, методичних і соціальних засад, а також обґрунтування перспектив інтеграції крикету до національної системи фізичної культури і спорту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Крикет є одним із найдавніших командних видів спорту, що виник в Англії та згодом набув світового поширення. Сьогодні він належить до найпопулярніших видів спорту, об'єднуючи понад 2,5 млрд уболівальників.

Походження крикету пов'язують із південно-східною Англією, де перші згадки про гру датуються XIII століттям, а документальні свідчення – 1598 роком. Важливим етапом розвитку стало заснування у 1787 році Marylebone Cricket Club (MCC), який кодифікував правила гри (Laws of Cricket), що стали основою сучасного крикету [5].

У XIX столітті завдяки розширенню Британської імперії крикет набув популярності в Австралії, Індії, Пакистані, Новій Зеландії, Південній Африці та країнах Карибського басейну, де для багатьох народів став важливою складовою національної спортивної культури. Перший офіційний міжнародний тестовий матч між Англією та Австралією, проведений у 1877 році, започаткував сучасну систему міжнародних змагань.

З метою координації розвитку крикету у 1909 році було створено International Cricket Council (ICC), який нині об'єднує понад 100 національних федерацій. ICC здійснює міжнародне управління видом спорту, організовує чемпіонати світу, вдосконалює правила гри та підтримує розвиток крикету в нових країнах [6].

Суттєвому зростанню популярності крикету сприяло впровадження сучасних форматів One Day International (ODI) і Twenty20 (T20), а також розвиток професійних ліг, насамперед Indian Premier League (IPL), яка стала однією з найуспішніших спортивних ліг світу [7].

Нові перспективи розвитку відкриває включення крикету до програми літніх Олімпійських ігор 2028 року в Лос-Анджелесі. Це рішення стимулює розвиток спортивної інфраструктури, підготовку спортсменів і тренерів та розширює можливості інтеграції нових країн, зокрема України, до світової системи крикету [8].

Отже, крикет еволюціонував від локальної англійської гри до одного з наймасовіших видів спорту світу. Діяльність ICC, професіоналізація змагань та олімпійський статус створюють сприятливі передумови для його подальшого розвитку в Україні.

Аналіз процесу становлення крикету в Україні свідчить про те, що цей вид спорту перебуває на етапі поступового розвитку. Його поширення пов'язане з процесами глобалізації, міжнародною академічною мобільністю та збільшенням кількості студентів із країн Південної Азії, де крикет є традиційним видом спорту. Саме вони стали ініціаторами створення перших аматорських команд і проведення неофіційних турнірів в українських університетських містах [9].

Важливим етапом розвитку стало створення ГО «Українська федерація крикету», діяльність якої спрямована на координацію розвитку цього виду спорту, організацію національних змагань, підготовку тренерів і суддів, а також інтеграцію України до міжнародної системи крикету через співпрацю з International Cricket Council (ICC) та European Cricket Network [10].

Нині в Україні функціонують аматорські клуби й команди, які регулярно беруть участь у внутрішніх і міжнародних турнірах. Найактивніше крикет розвивається у Києві, Львові, Одесі, Харкові та Дніпрі [11]. Перспективним напрямом є створення секцій у дитячо-юнацьких спортивних школах, спортивних клубах і закладах вищої освіти, що сприятиме підготовці спортивного резерву та кваліфікованих кадрів.

Крикет має значний соціальний потенціал, оскільки сприяє розвитку командної взаємодії, дисципліни, відповідальності, стратегічного мислення та психологічної стійкості. Його впровадження у систему фізичного виховання, розвиток шкільних і студентських ліг, проведення міжуніверситетських турнірів сприятимуть популяризації здорового способу життя, інтеграції іноземних студентів і розширенню міжнародної академічної співпраці. Водночас участь українських команд у міжнародних змаганнях може стати важливим інструментом спортивної дипломатії та зміцнення міжнародного авторитету України.

Особливої актуальності розвиток крикету набуде в умовах післявоєнного відновлення. Світовий досвід підтверджує ефективність адаптивного крикету як засобу фізичної, психологічної та соціальної реабілітації ветеранів війни, осіб з інвалідністю та дітей з особливими освітніми потребами. Завдяки можливості адаптації правил гра сприяє відновленню фізичного здоров'я, соціальної активності, комунікативних навичок і психоемоційної стійкості.

Доцільним є створення в Україні програм ветеранського та інклюзивного крикету у співпраці з Міністерством молоді та спорту України, Міністерством у справах ветеранів України, закладами освіти, реабілітаційними центрами та громадськими організаціями. Комплексний розвиток цього напряму сприятиме розширенню можливостей фізичної реабілітації, соціальної інтеграції та гуманітарного розвитку держави.

Отже, крикет має значний потенціал для розвитку в Україні не лише як сучасний вид спорту, а й як ефективний засіб фізичного виховання, міжнародної співпраці, соціальної інтеграції, реабілітації ветеранів та розвитку інклюзивного спорту. Його системне впровадження сприятиме зміцненню національної системи фізичної культури і спорту та підвищенню міжнародного авторитету України.

Аналіз сучасного стану крикету в Україні свідчить про те, що його подальший розвиток потребує системного підходу, який передбачає взаємодію органів державної влади, спортивних федерацій, закладів освіти, територіальних громад і міжнародних партнерів. З урахуванням діяльності International Cricket Council (ICC), включення крикету до програми літніх Олімпійських ігор 2028 року та потреб післявоєнного відновлення України доцільною є реалізація поетапної дорожньої карти розвитку цього виду спорту.

Перший етап (2026–2028 рр.) має бути спрямований на формування організаційної основи розвитку крикету. Основними завданнями є зміцнення Української федерації крикету, створення регіональних осередків, удосконалення нормативно-правової бази, організація національних змагань, підготовка тренерів, суддів і спортивних менеджерів, а також розвиток співпраці з профільними міністерствами. Важливим напрямом є відкриття секцій у дитячо-юнацьких спортивних школах, спортивних клубах і закладах освіти, проведення шкільних та студентських ліг, фестивалів і навчально-тренувальних заходів.

Другий етап (2029–2031 рр.) передбачає розвиток спортивної інфраструктури, створення спеціалізованих майданчиків і навчально-тренувальних центрів, проведення регулярних чемпіонатів України серед різних вікових категорій, ветеранів і спортсменів з інвалідністю, а також розширення міжнародного співробітництва, залучення іноземних фахівців і використання програм підтримки ICC та європейських спортивних організацій.

Особливу увагу доцільно приділити розвитку ветеранського та інклюзивного крикету. Світовий досвід підтверджує ефективність адаптивного крикету як засобу фізичної, психологічної та соціальної реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців, осіб з інвалідністю та дітей з особливими освітніми потребами. Доцільним є впровадження національної програми адаптивного крикету у співпраці з державними органами, закладами охорони здоров'я та громадськими організаціями.

Третій етап (2032–2035 рр.) має забезпечити інтеграцію України до міжнародної системи крикету через регулярну участь національних збірних у міжнародних турнірах, створення професійної ліги, проведення міжнародних змагань в Україні, удосконалення підготовки спортсменів високої кваліфікації та розвиток державно-приватного партнерства.

Ефективна реалізація дорожньої карти потребує створення сучасної системи управління, до якої мають увійти Національна федерація крикету України, регіональні федерації, дитячо-юнацькі спортивні школи, університетські та професійні клуби, центри підготовки тренерів і суддів, а також науково-методичні установи.

Важливим напрямом є інтеграція України до світової системи крикету. Співпраця з ICC і European Cricket Network (ECN) відкриває можливості для участі у міжнародних турнірах, підготовки фахівців, залучення грантових ресурсів та використання сучасного досвіду розвитку цього виду спорту. Повернення крикету до програми Олімпійських ігор 2028 року створює додаткові стимули для розвитку національної системи підготовки спортсменів і розширює перспективи участі українських команд у міжнародних кваліфікаційних змаганнях.

Не менш важливим є використання потенціалу спортивної дипломатії. Проведення міжнародних турнірів, освітніх програм, тренерських обмінів і спільних проєктів сприятиме зміцненню міжнародного авторитету України, розвитку партнерських зв'язків та інтеграції українського крикету до світового спортивного простору.

Отже, комплексна реалізація запропонованої дорожньої карти, поєднана з активною міжнародною співпрацею, створить передумови для розвитку конкурентоспроможної системи крикету в Україні, популяризації цього виду спорту, розширення можливостей реабілітації ветеранів та осіб з інвалідністю, а також зміцнення міжнародного іміджу держави.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що крикет має значний потенціал для розвитку в Україні як сучасний вид спорту, який поєднує спортивну, соціальну, освітню та міжнародну складові. Аналіз світового досвіду й сучасного стану розвитку крикету в Україні дає підстави стверджувати, що його популяризація відповідає актуальним тенденціям розвитку фізичної культури і спорту та сприяє інтеграції України до світового спортивного простору.

Визначено основні напрями розвитку крикету в Україні, серед яких пріоритетними є створення мережі спортивних клубів і дитячо-юнацьких спортивних шкіл, упровадження елементів крикету в систему фізичного виховання закладів освіти, підтримка студентського спорту, розвиток ветеранських та інклюзивних програм, а також розширення міжнародного співробітництва із провідними спортивними організаціями.

Обґрунтовано доцільність реалізації поетапної дорожньої карти розвитку крикету, яка передбачає удосконалення системи управління, розвиток спортивної інфраструктури, підготовку тренерських, суддівських і управлінських кадрів, створення сучасної системи змагань та інтеграцію України до міжнародної системи крикету. Особливу увагу доцільно приділити використанню потенціалу крикету як ефективного засобу фізичної, психологічної та соціальної реабілітації ветеранів війни, розвитку інклюзивного спорту та зміцнення спортивної дипломатії.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме популяризації крикету серед різних верств населення, підвищенню міжнародного авторитету України, розвитку міжнародного спортивного співробітництва, зміцненню національної системи фізичної культури і спорту та створенню передумов для формування конкурентоспроможної моделі розвитку крикету в Україні відповідно до сучасних світових тенденцій.

Література

1. Пояснення щодо крикету: простий посібник, щоб ви могли насолодитися сезоном крикету в Австралії. SBS&Офіц. сайт. URL: https://www.sbs.com.au/language/ukrainian/uk/podcast-episode/cricket-explained-an-easy-guide/3o7icsedc (дата звернення: 10.05.2026).
2. Через понад 100 років: до програми Олімпіади-2028 хочуть повернути крикет та лакрос. Факти. Офіц. сайт. URL: https://fakty.com.ua/ua/sport/olimpijski-igry/20231010-cherez-ponad-100-rokiv-do-programy-olimpiady-2028-hochut-povernuty-kryket-ta-lakros/ (дата звернення: 10.05.2026).
3. Рам Мохан Сінг, Скрипченко І. В. Крикет: історія, техніко-тактичні особливості, освітній полтенціал. Physical Education and Sports. № 3 (2025). С. 9 – 13. URL: https://dspace.ksaeu.kherson.ua/bitstream/handle/123456789/11608/Sinhg_Skrypchenko.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 16.05.2026).
4. Ніженець С.В. Добірка журналістських матеріалів спортивної тематики: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавра; спец.: 061 Журналістика ; наук. керівник І. Р. Жиленко. Суми : СумДУ, 2023. 28 с.URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ace3540b-6332-496d-887a-577a93bc9aa6/content (дата звернення: 13.06.2026).
5. Низовець А. Національний спорт | Не бейсбол і не хокей на траві. Що таке крикет? 2020 р. URL: https://life.liga.net/rozvagy/article/ne-beysbol-i-ne-hokkey-natrave-chto-takoe-kriket (дата звернення: 17.06.2026).
6. History of Cricket. ICC. URL: https://www.icccricket.com/about/cricket/history-of-cricket/early-cricket (дата звернення: 18.06.2026).
7. International Cricket Council. Introduction. URL: https://www.icccricket.com/about (дата звернення: 19.06.2026).
8. Міжнародна рада крикету. Офіц. сайт. URL: https://www.icc-cricket.com/index (дата звернення: 20.06.2026).
9. Костенко М. Впровадження крикету в НУБіП України: новий етап розвитку студентського спорту. Національний університет біоресурсів і природокористування україни. Офіц. сайт. URL: https://nubip.edu.ua/news/vprovadzhennya-kryketu-v-nubip-ukrayiny-novyy-etap-rozvytku-studentskoho-sportu (дата звернення: 17.06.2026).
10. Українська федерація крикету. Youcontrol. Офіц. сайт. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/41521712/ (дата звернення: 01.07.2026).
11. В Україні стартує сезон змагань з крікету. Київщина приймає перші змагання. Нова доба. Офіц. сайт. URL: https://novadoba.kiev.ua/startuyt_zmagannya_z_kriketu/ (дата звернення: 02.07.2026).

References

1.SBS Ukrainian. (2026). Poiasnennia shchodo kryketu: prostyi posibnyk, shchob vy mohly nasolodzhuvatysia sezonom kryketu v Avstralii [Cricket explained: An easy guide to enjoying the cricket season in Australia]. Retrieved May 10, 2026, from https://www.sbs.com.au/language/ukrainian/uk/podcast-episode/cricket-explained-an-easy-guide/3o7icsedc [in Ukrainian].

2.Fakty. (2023). Cherez ponad 100 rokiv: do prohramy Olimpiady-2028 khochut povernuty kryket ta lakros [After more than 100 years: Cricket and lacrosse are proposed to return to the program of the 2028 Olympic Games]. Retrieved May 10, 2026, from https://fakty.com.ua/ua/sport/olimpijski-igry/20231010-cherez-ponad-100-rokiv-do-programy-olimpiady-2028-hochut-povernuty-kryket-ta-lakros/ [in Ukrainian].

3.Ram Mohan Singh, & Skrypchenko, I. V. (2025). Kryket: istoriia, tekhniko-taktychni osoblyvosti, osvitnii potentsial [Cricket: History, technical and tactical features, and educational potential]. *Physical Education and Sports*, (3), 9–13. Retrieved May 16, 2026, from https://dspace.ksaeu.kherson.ua/bitstream/handle/123456789/11608/Sinhg_Skrypchenko.pdf?sequence=1&isAllowed=y [in Ukrainian].

4.Nizhenets, S. V. (2023). Dobirka zhurnalistskykh materialiv sportyvnoi tematyky [Collection of sports journalism materials]. Bachelor's qualification work. Sumy: Sumy State University. Retrieved June 13, 2026, from https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ace3540b-6332-496d-887a-577a93bc9aa6/content [in Ukrainian].

5.Nyzovets, A. (2020). Natsionalnyi sport | Ne beisbol i ne khokei na travi. Shcho take kryket? [National sport | Not baseball and not field hockey. What is cricket?]. *Liga.Life*. Retrieved June 17, 2026, from https://life.liga.net/rozvagy/article/ne-beysbol-i-ne-hokkey-na-trave-chto-takoe-kriket [in Ukrainian].

6.International Cricket Council. (n.d.). History of cricket. Retrieved June 18, 2026, from https://www.icccricket.com/about/cricket/history-of-cricket/early-cricket.

7.International Cricket Council. (n.d.). Introduction. Retrieved June 19, 2026, from https://www.icccricket.com/about.

8.International Cricket Council. (n.d.). Official website. Retrieved June 20, 2026, from https://www.icc-cricket.com/index.

9.Kostenko, M. (2025). Vprovadzhennia kryketu v NUBiP Ukrainy: novyi etap rozvytku studentskoho sportu [Introduction of cricket at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine: A new stage in the development of student sport]. National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Retrieved June 17, 2026, from https://nubip.edu.ua/news/vprovadzhennya-kryketu-v-nubip-ukrayiny-novyy-etap-rozvytku-studentskoho-sportu [in Ukrainian].

10. YouControl. (n.d.). Ukrainska federatsiia kryketu [Ukrainian Cricket Federation]. Retrieved July 1, 2026, from https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/41521712.

11. Nova Doba. (2025). V Ukraini startuie sezon zmahan z kryketu. Kyivshchyna pryimaie pershi zmahannia [The cricket competition season starts in Ukraine. Kyiv region hosts the first tournaments]. Retrieved July 2, 2026, from https://novadoba.kiev.ua/startuyt_zmagannya_z_kriketu/ [in Ukrainian].

Стаття надішла до редакції / Received 19.08.2026
Прийнята до друку / Accepted 29.08.2026
Опубліковано / Published 28.09.2026

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2026.09(209).22
УДК 796.015.68:355.233.2

Пронтенко К. В.
доктор педагогічних наук, професор, начальник кафедри фізичного виховання та фізкультурно-спортивної реабілітації, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
https://orcid.org/0000-0002-0588-8753
Пронтенко В. В.
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, начальник кафедри спеціальної фізичної підготовки та виживання, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
https://orcid.org/0000-0003-2454-6190
Грибан С. П.
старший викладач кафедри фізичного виховання та фізкультурно-спортивної реабілітації, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
https://orcid.org/0009-0000-5099-2122
Дзюба Т. Г.
старший викладач кафедри фізичного виховання та фізкультурно-спортивної реабілітації, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
https://orcid.org/0009-0008-8196-6566
Шанюк О. Б.
викладач кафедри фізичного виховання та фізкультурно-спортивної реабілітації, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
https://orcid.org/0009-0002-0567-2677
Трохимчук О. О.
викладач кафедри фізичного виховання та фізкультурно-спортивної реабілітації, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова, м. Житомир
https://orcid.org/0009-0004-6550-5701

РІВЕНЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КУРСАНТІВ, ЯКІ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ У СИЛОВИХ ВИДАХ СПОРТУ

У статті здійснено порівняльний аналіз рівня розвитку фізичних якостей (швидкісних, силових та витривалості) у курсантів (чоловіків та жінок), які під час навчання у Житомирському військовому інституті імені С. П. Корольова займалися різними силовими видами спорту (гирьовий спорт, пауерліфтинг, армрестлінг, кросфіт). У дослідженні, яке було проведено у 2024-2026 роках, взяли участь 165 курсантів (102 чоловіки та 63 жінки), які були членами збірних команд інституту з силових видів спорту. Усіх учасників дослідження було розподілено за рівнем спортивної майстерності на дві підгрупи: спортсмени-розрядники (III, II розряд), які були переможцями і призерами змагань міського та обласного рівнів (n=109); спортсмени високого класу (I розряд, КМС, МС), які були переможцями і призерами змагань Всеукраїнського та міжнародного рівнів (n=56). Було досліджено результати у таких вправах: біг на 100 м (швидкісні якості), підтягування на перекладині (чол.), згинання та розгинання рук в упорі лежачи (жін.) (силові якості), біг на 1 км (витривалість). Результати у вказаних вправах фіксувалися під час щорічного огляду на кращу організацію фізичної підготовки і спортивно-масової роботи серед курсантських підрозділів із залученням 100% особового складу. Оцінювання вправ здійснювалося відповідно до умов виконання вправ та нормативів, визначених Інструкцією з фізичної підготовки в системі Міністерства оборони України (2021 р.). Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, тестування фізичних якостей, статистичні методи. Встановлено, що найкращі показники розвитку швидкісних якостей демонструють представники секції з кросфіту; у показниках розвитку силових якостей достовірних відмінностей між представниками досліджуваних груп не виявлено; найкращий рівень розвитку витривалості продемонстрували курсанти секції гирьового спорту та кросфіту. Виявлено також, що з підвищенням рівня спортивної майстерності результати з бігу на 100 м достовірно покращилися лише у кросфітерів, у силових вправах показники достовірно зросли у представників усіх силових видів спорту, рівень витривалості достовірно покращився у гирьовиків та кросфітерів. Зазначена динаміка результатів обумовлена особливостями кожного силового виду спорту та вимогами змагальної діяльності до розвитку результативно значущих фізичних якостей.

Ключові слова: *силові види спорту, силові якості, фізичні якості, фізична підготовленість, фізичні вправи, спортсмени, курсанти.*